Landelijke LWT-dag

4 november 2026

20 JAAR
stichting platforms vmbo

Opening

Hannie Vlug, directievoorzitter SBB

Programma

13.30 uur	Opening door Hannie Vlug, directievoorzitter SBB
13.40 uur	Jeroen de Weger, teamleider vmbo, OCW
14.40 uur	Impactmeting SBB
15.00 uur	Pauze
15.15 uur	Intervisie en casusbespreking SPV
16.45 uur	Afsluiting en evaluatie

Ontwikkelingen in het vmbo

Jeroen de Weger, teamleider vmbo, ministerie van OCW

Ontwikkelingen in het vmbo

Landelijke lwt-dag

4 november 2026

1. Groeiende noodzaak van een stelselwijziging

Voortdurend sleutelen aan het stelsel

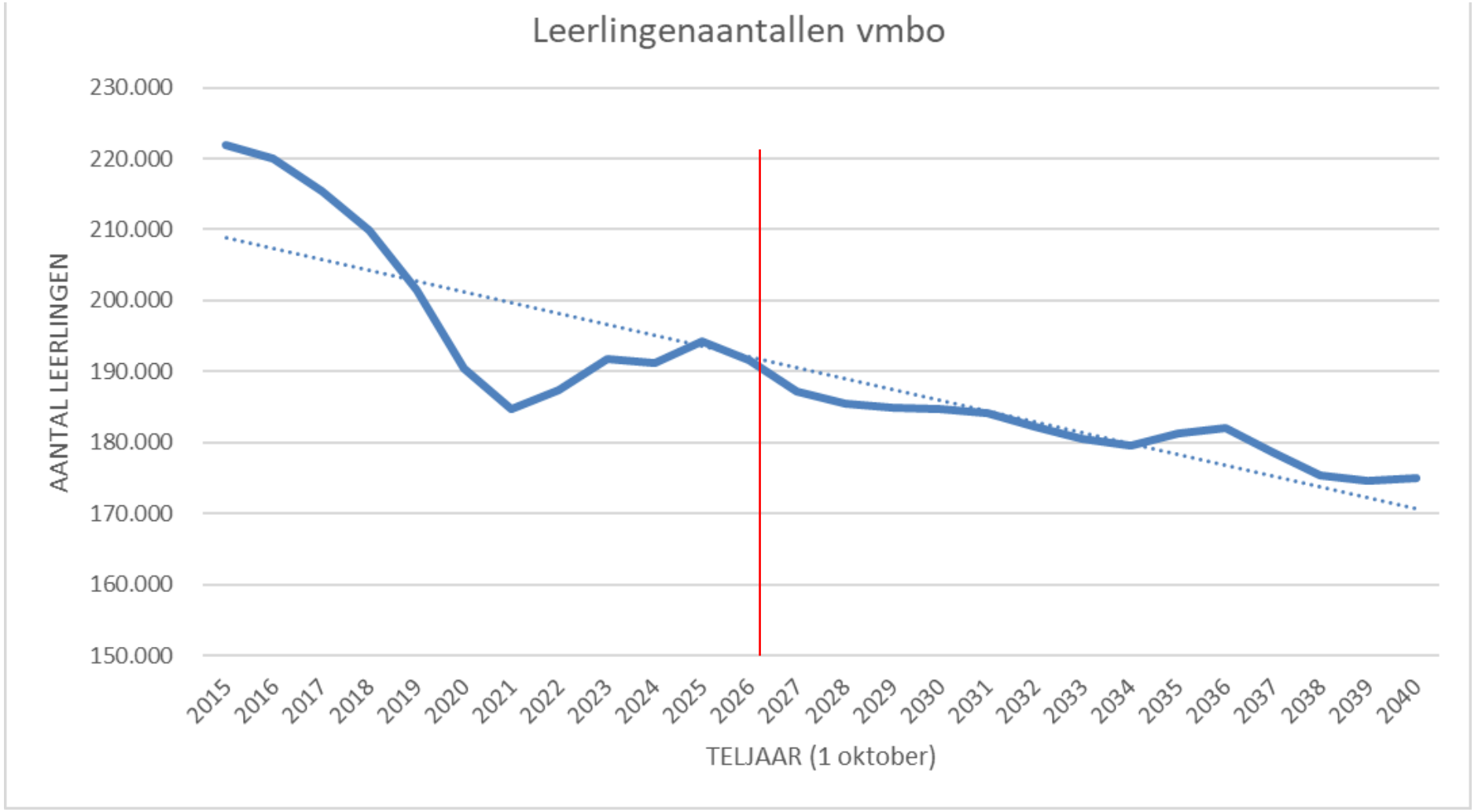
- Aansluiting vmbo-mbo-arbeidsmarkt
- Veranderende leerlingenpopulatie
- Teruglopende leerlingenaantallen (met name noordoost-Nederland, Zeeland en Zuid-Limburg)
- Vergrijzing van de Nederlandse (beroeps)bevolking
- Groeiend lerarentekort (met name in de Randstad)

De stelsel-wijziging van 2016:

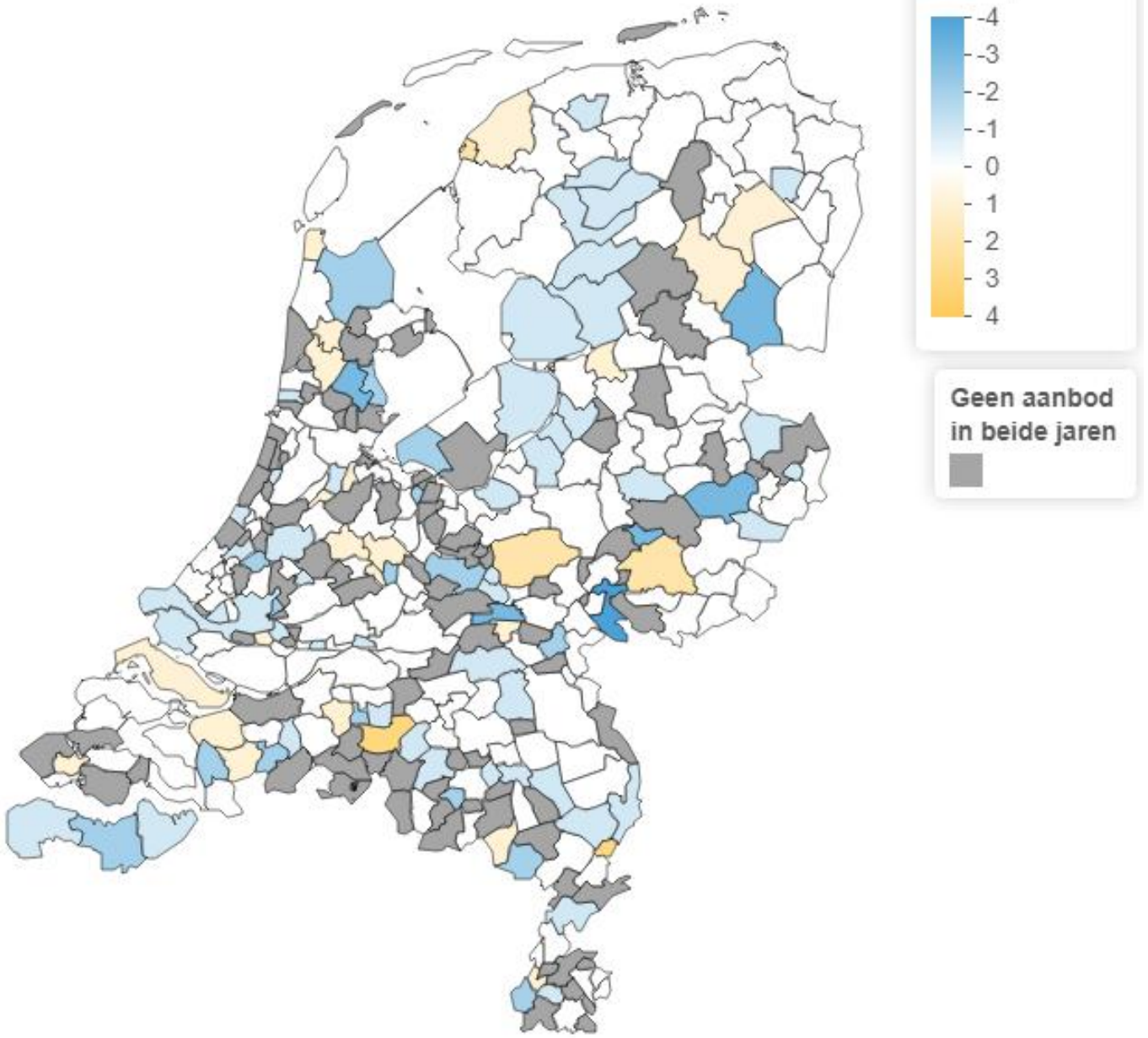
een tijdelijke oplossing

1. Smalle afdelingsvakken en intrasectorale programma's ingeruild voor bredere profielen.
   - 10 beroepsgerichte profielen in bb, kb en gl
   - 4 vaste profielmodules per profiel (inclusief een cspe)
   - Aangevuld met 4 beroepsgerichte keuzevakken
2. Actualisering van het beroepsgerichte curriculum

De uitdaging van het vmbo

Ontwikkeling aantal profielen per gemeente, 2023 t.o.v. 2018

De gevolgen van leerlingendaling per gemeente:

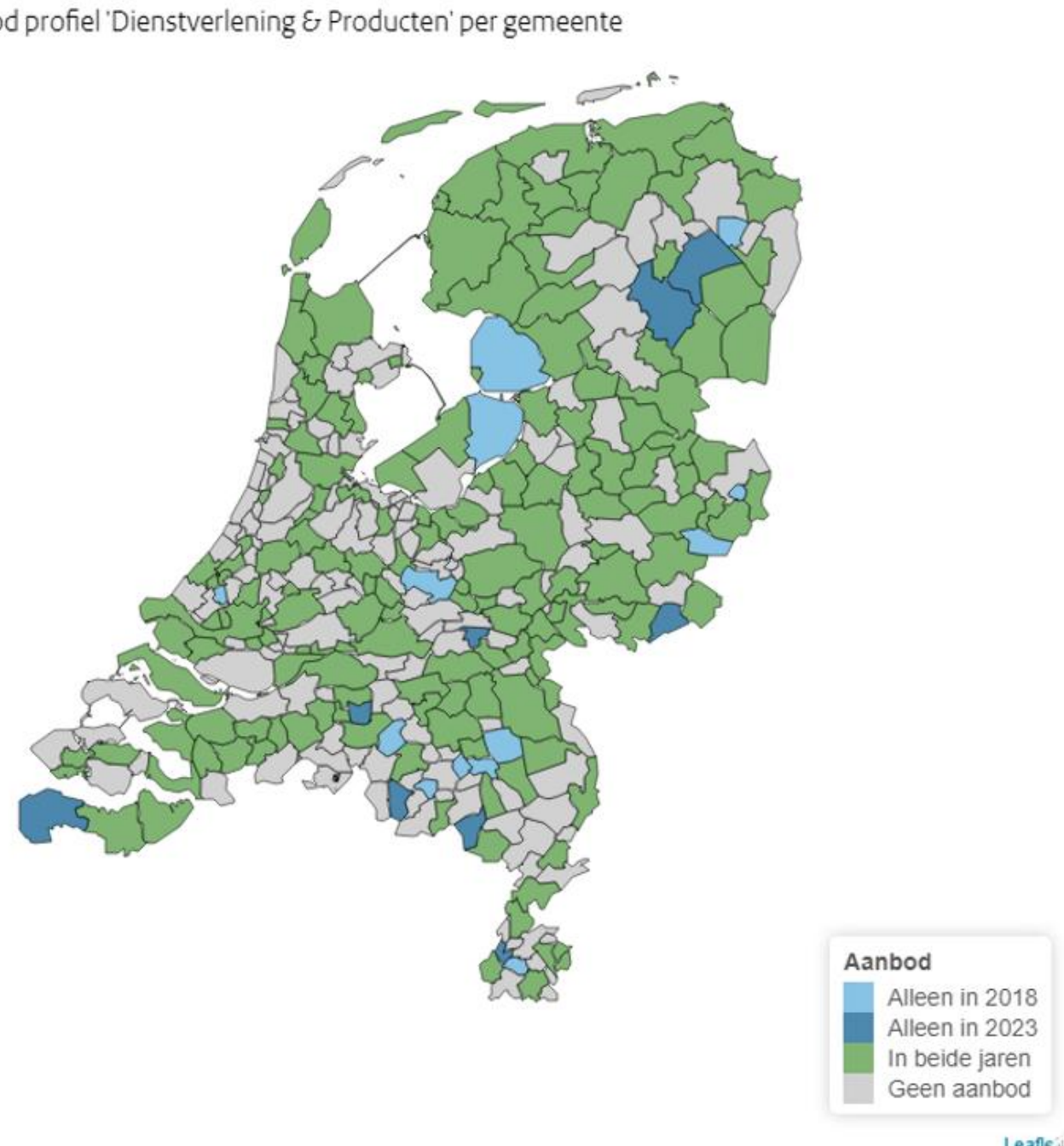
een verschralend profielenaanbod.

Gevolgen leerlingendaling per vestiging

Aantal profielen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Aantal vestigingen	217	67	84	82	53	32	18	4	0	0	557 vestigingen
	39%	12%	15%	15%	10%	6%	3%	1%	0%	0%	100%

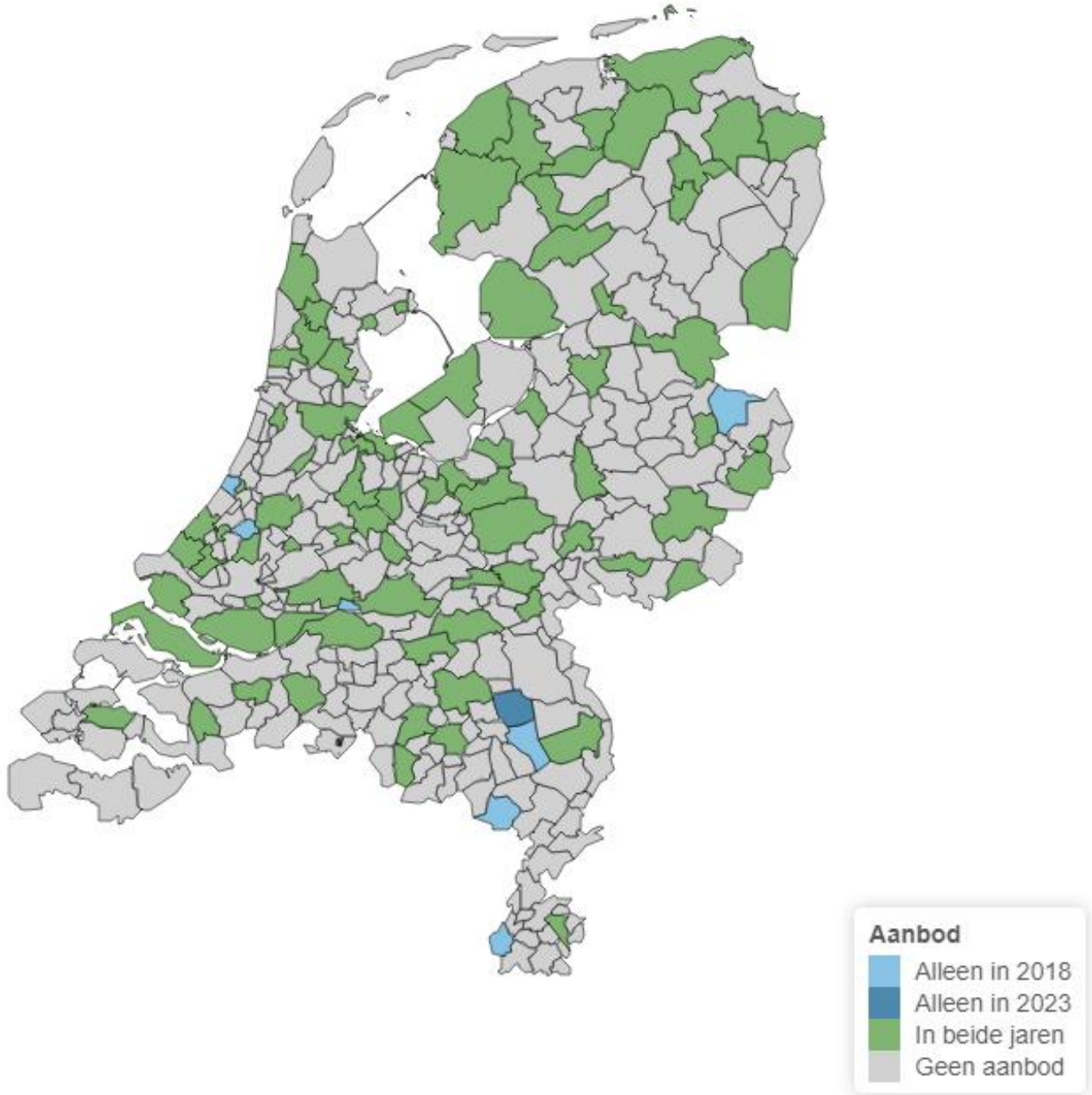
Gevolgen leerlingendaling per profiel

Profiel D&P

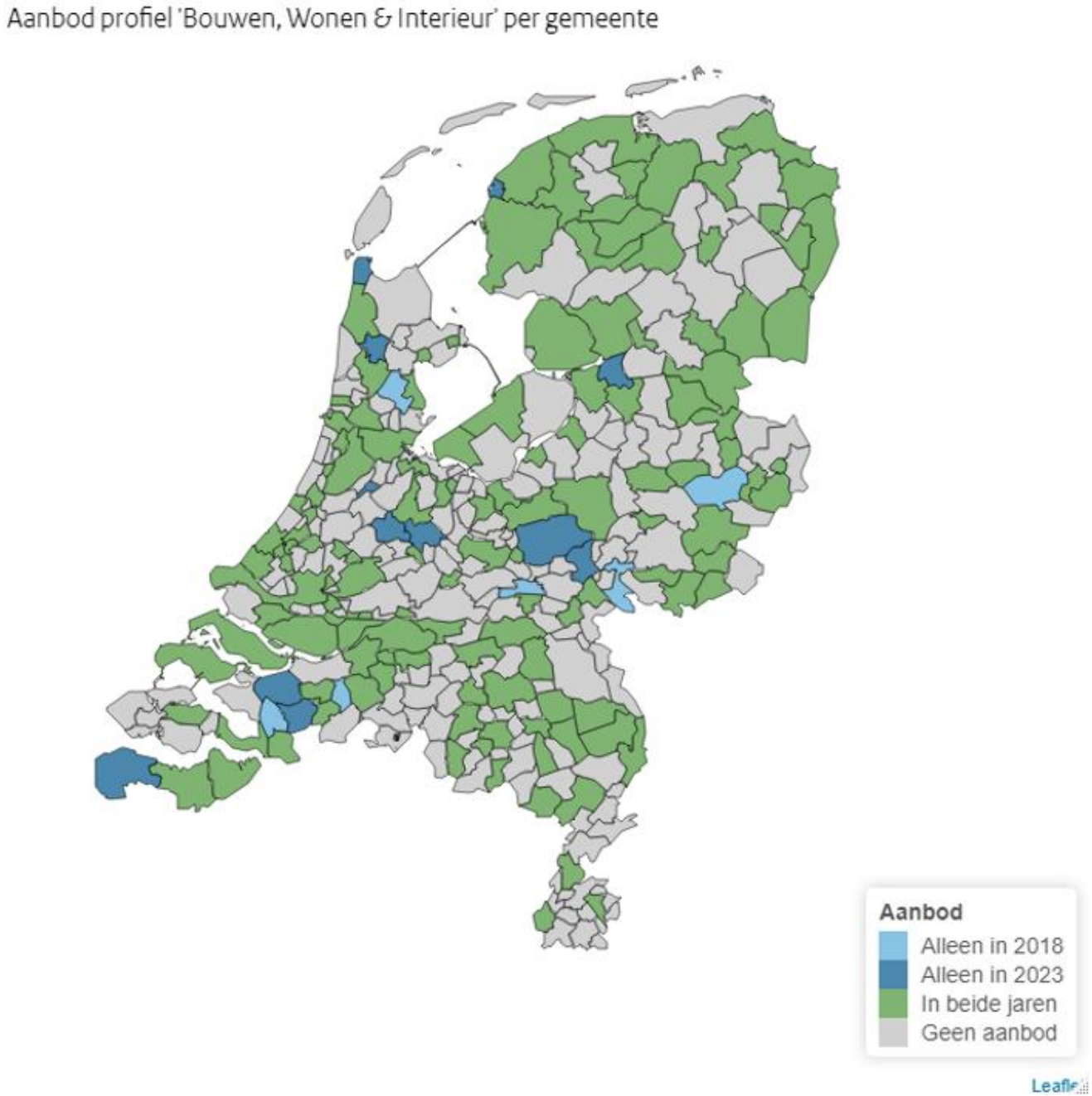

Profiel Groen

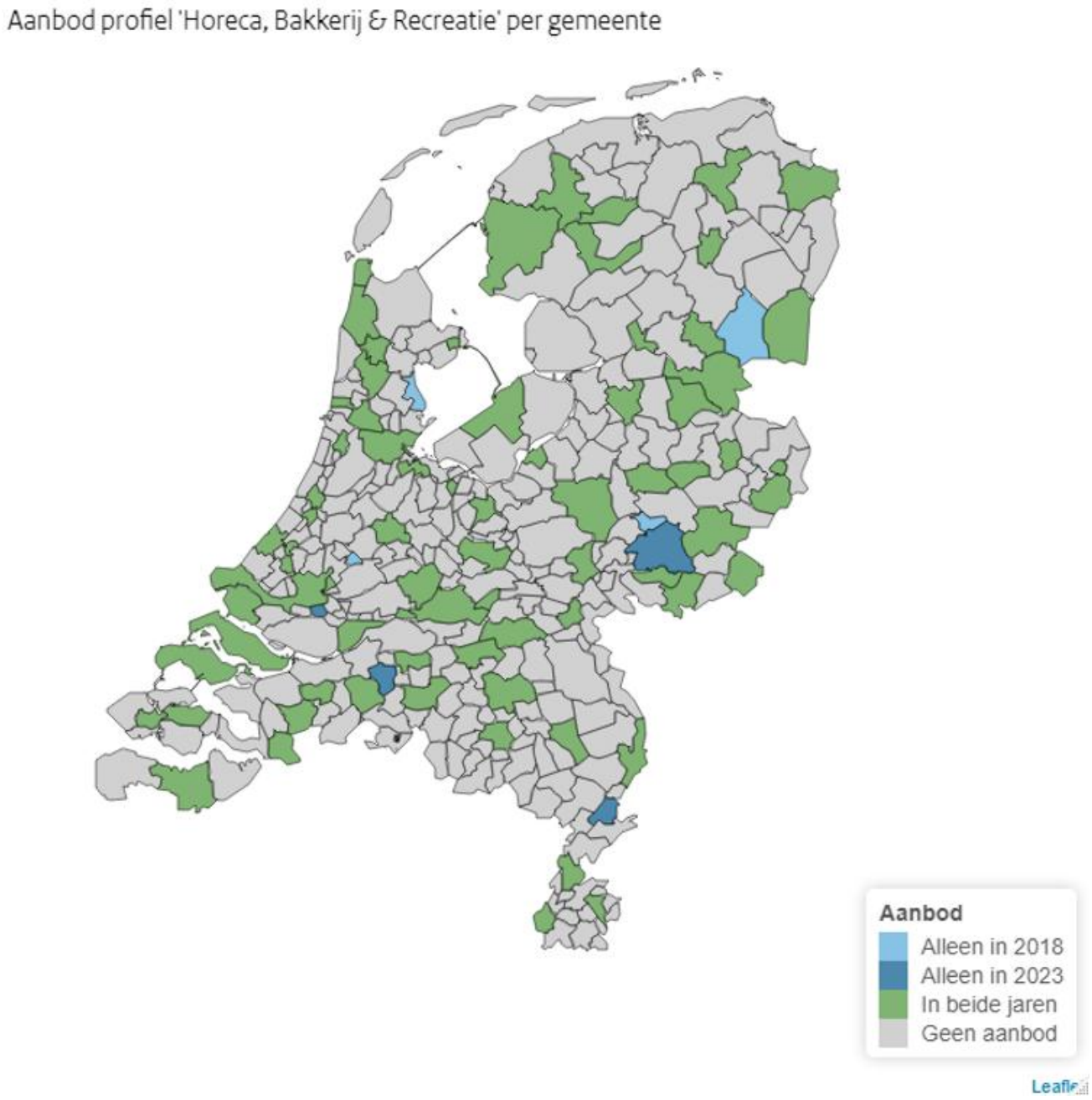
Aanbod profiel 'Groen' per gemeente

Profiel BWI

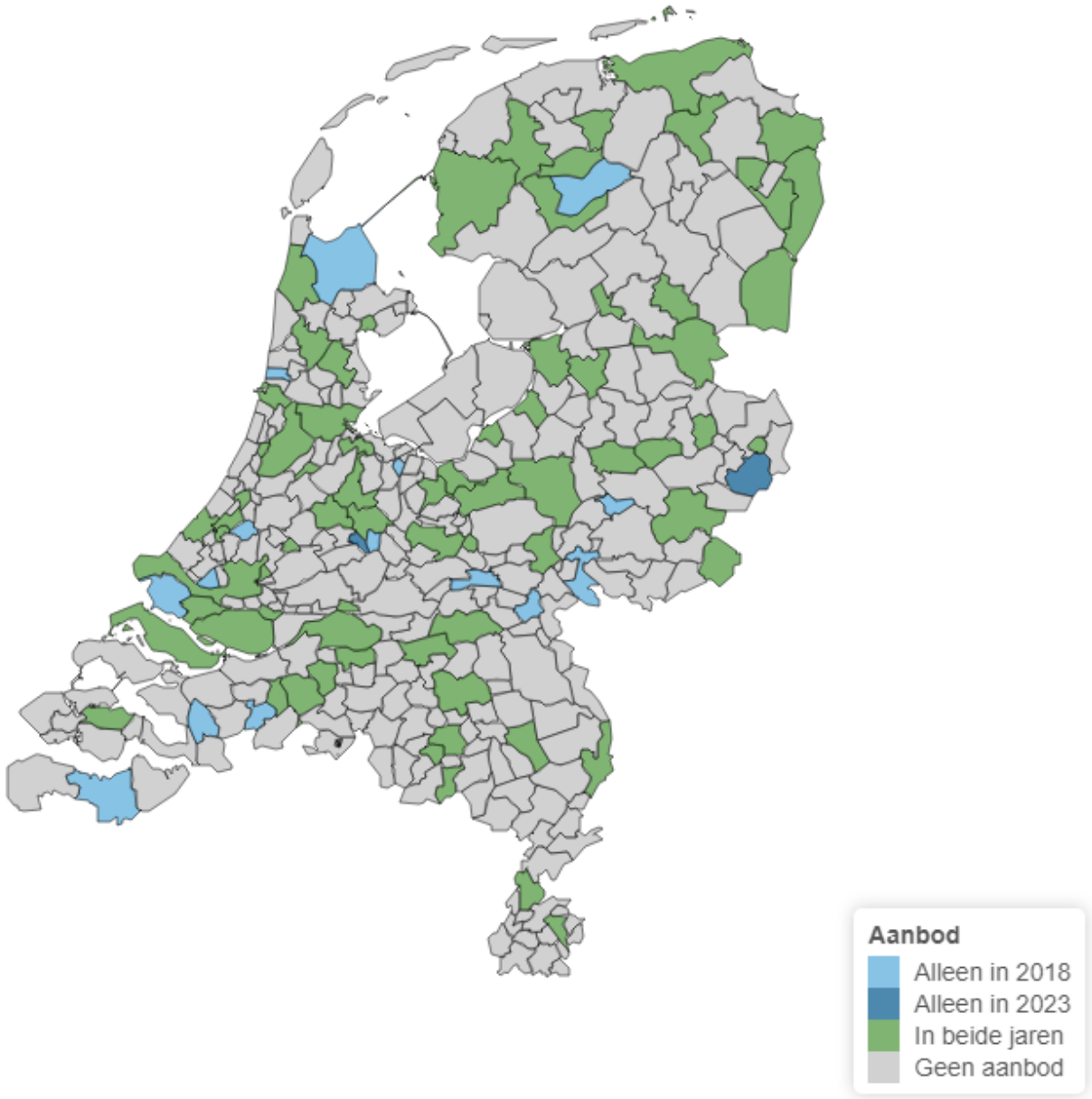

Aanbod profiel 'Bouwen, Wonen & Interieur' per gemeente
Aanbod
Alleen in 2018
Alleen in 2023
In beide jaren
Geen aanbod
Leaflet

Profiel HBR

Aanbod profiel 'Horeca, Bakkerij & Recreatie' per gemeente
Aanbod
Alleen in 2018
Alleen in 2023
In beide jaren
Geen aanbod
Leaflet

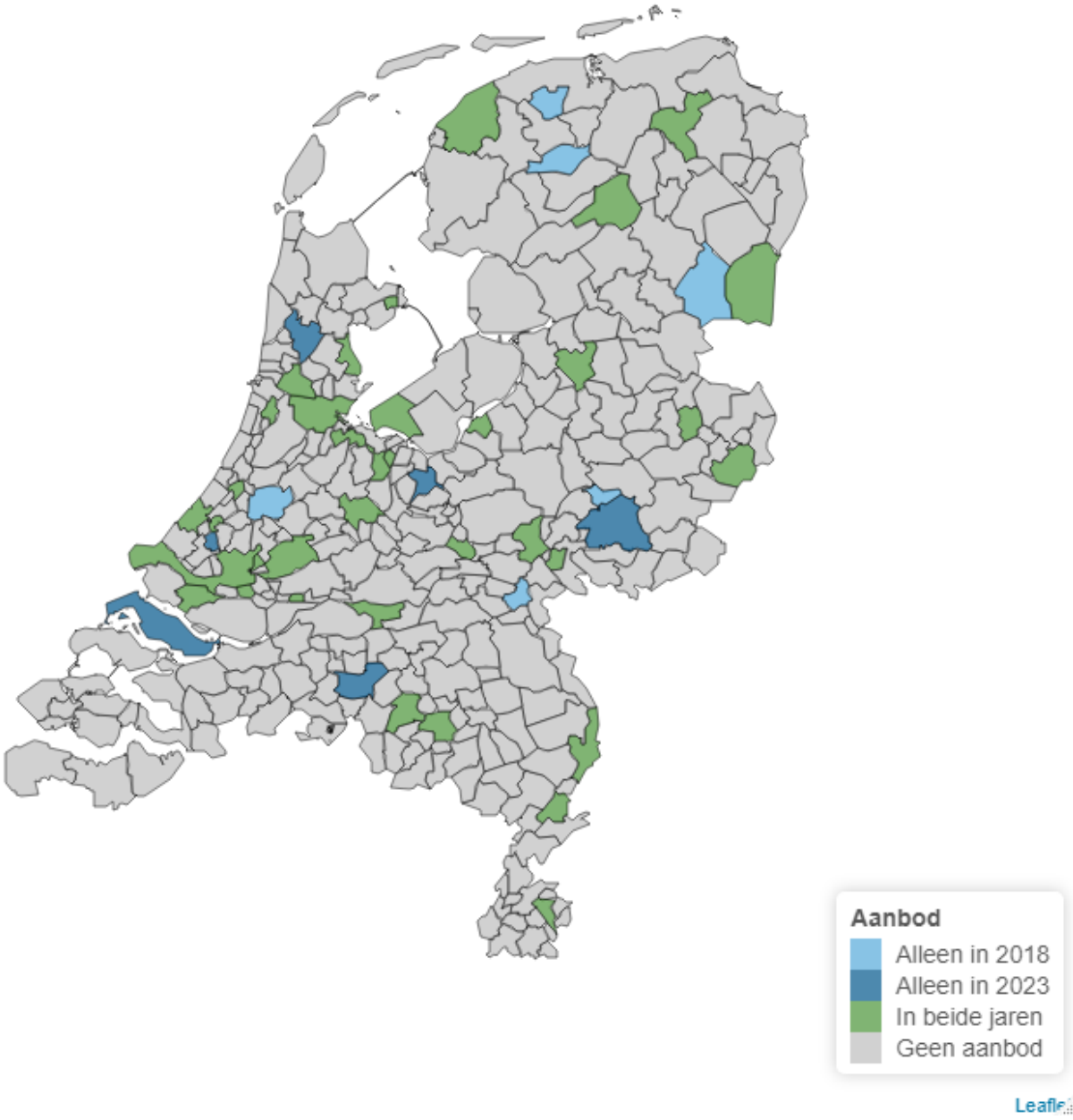
Profiel M&T

Aanbod profiel 'Mobiliteit & Transport' per gemeente

Profiel MVI

Aanbod profiel 'Media, Vormgeving & ICT' per gemeente

Conclusie

‘Het huidige vmbo loopt tegen haar eigen grenzen aan’

(Stichting Platforms vmbo, 2022)

2. Vervolgstappen

Stap 1: Actualisering noodzakelijk (2022-2025)

Klein onderhoud van de beroepsgerichte programma's:

- 2022-2024: E&O
- 2023-2024: BWI, PIE, MVI en M&T
- 2024-2025: D&P, G, HBR en Z&W

Stap 2: herziening van de vorm en inhoud van het beroepsgerichte curriculum (2025-2030)

‘De minister van OCW zal samen met veldpartijen, uitvoeringsorganisaties en wetenschappers tot aan de zomer 2026 de tijd nemen om verschillende toekomstscenario’s verkennen wat betreft de ideale structuur voor het beroepsgerichte vmbo’

Kamerbrief ‘Meer waardering voor praktijkgericht onderwijs en de toekomst van het vmbo’,

7 juni 2024

Stap 2:

Activiteiten (2025-2030)

- OCW en SLO verkennen alternatieve vormen van het beroepsgerichte curriculum
    - Experimenteren met combineren van profielen (BWI/PIE)
    - Uitbreiden naar andere combinaties (Z&W/E&O) en (Z&W/HBR)
    - Experiment basismodule M&T
- Flexibilisering van het cspe
- Heroverwegen van de vakkenpakketten
- Doorontwikkeling van praktijkgerichte vakken gl/tl
- Versterken regionale samenwerking vmbo-scholen (STO)
- Cyclisch actualisering van het beroepsgerichte en algemeen vormend curriculum

3. Maatwerktrajecten in het vmbo

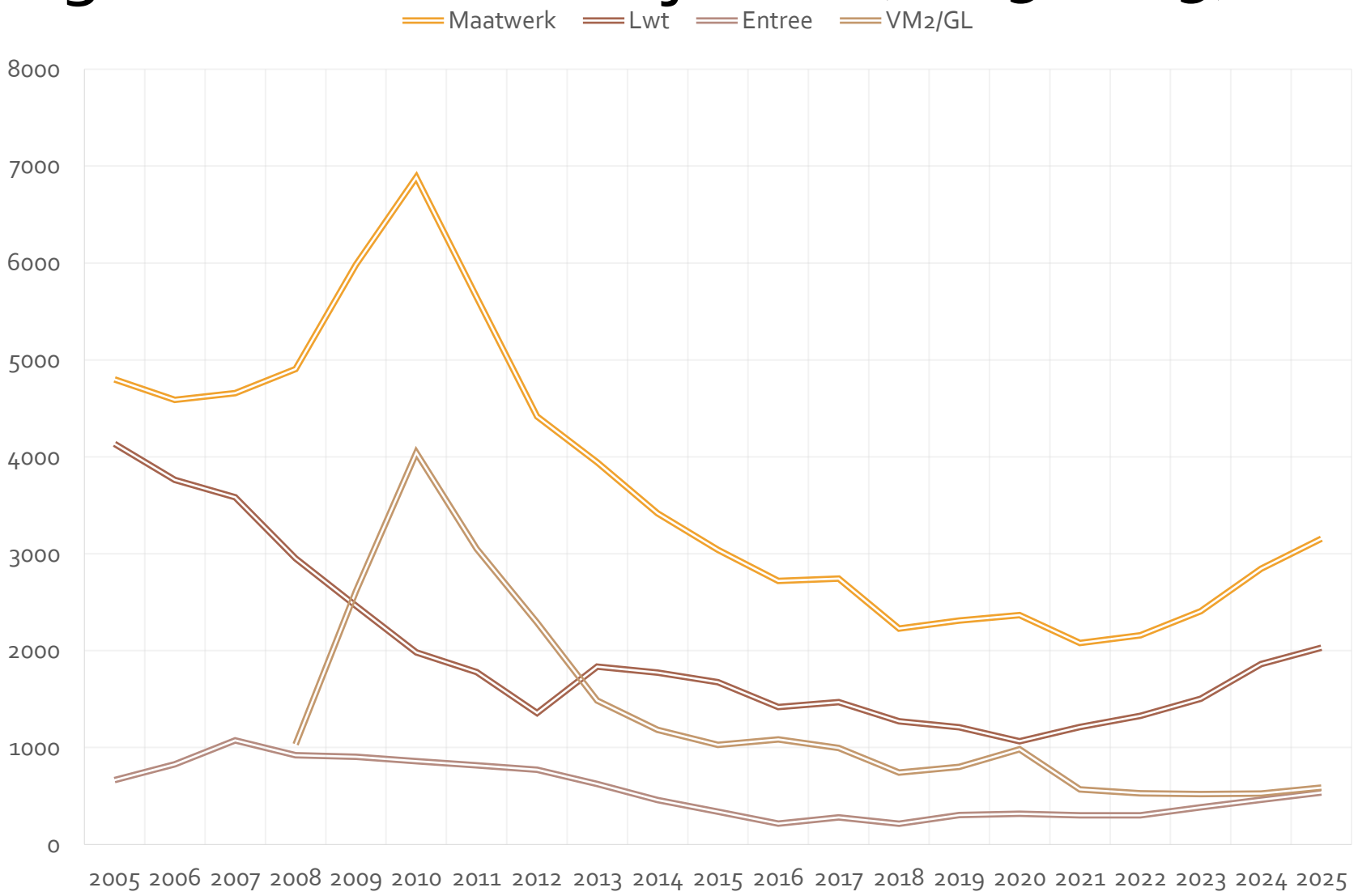

Positie van het leerwerktraject in het vmbo

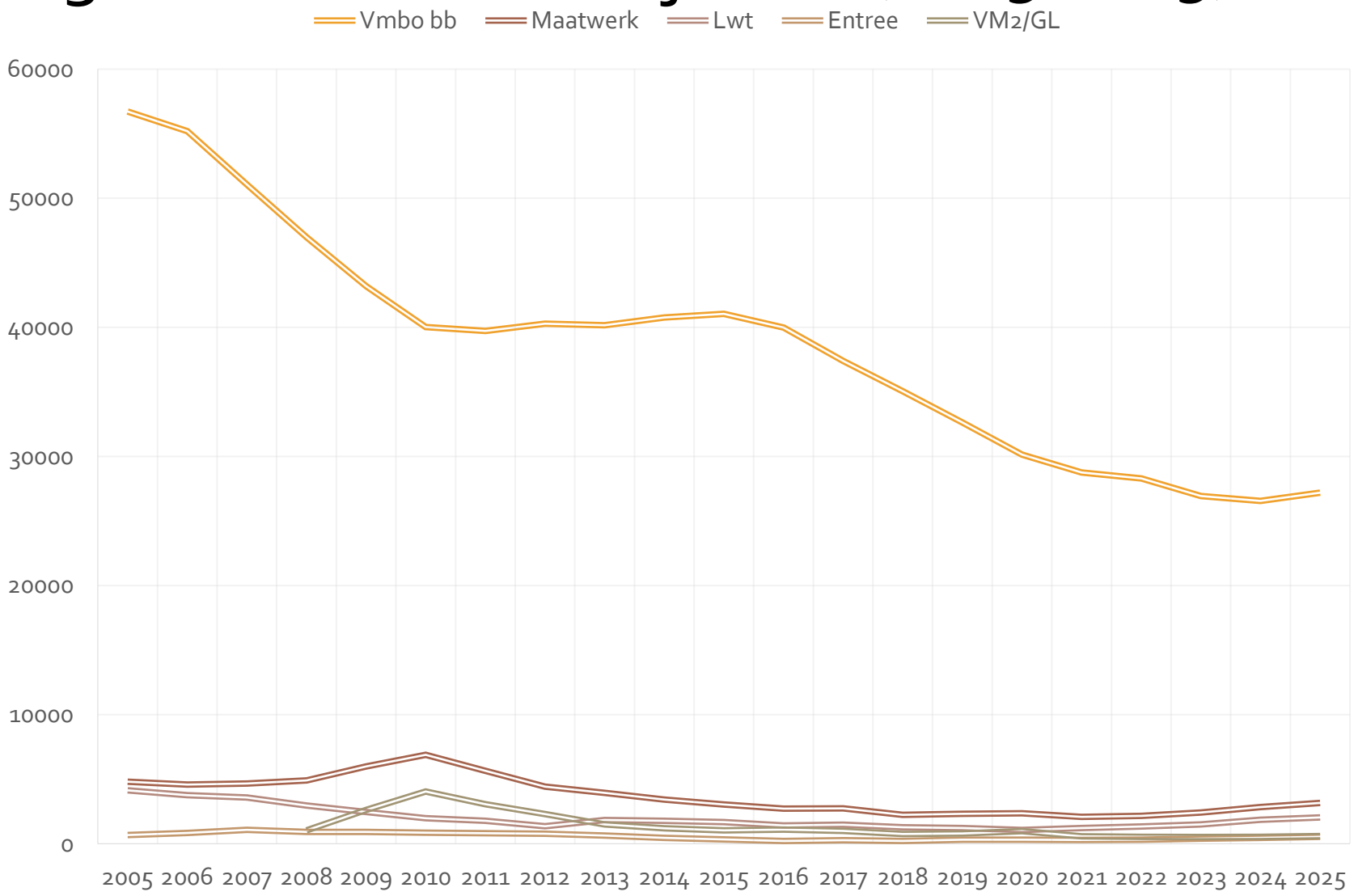
- Sinds 2001
- Elke vmbo-school met een basisberoepsgerichte leerweg
- Verplichte samenwerking met een mbo-instelling
- Afgeslankt vakkenpakket (Nederlands, beroepsgericht programma en vier keuzevakken)
- Eindcijfers minimaal een 6
- 640 tot 1280 uur buitenschoolse stage (leerjaar 3 en/of 4)*
- Een door SBB erkend stagebedrijf
- Doorstromen naar mbo niveau 2

* Leerlingen mogen al starten in leerjaar 2

Leerlingen in maatwerktrajecten (2005-2025)

Leerlingen in maatwerktrajecten (2005-2025)

Conclusie

- Het aantal leerlingen in de basisberoepsgerichte leerweg loopt al sinds 2025 terug.
- Leerlingen die ‘achter blijven’ in de basisberoepsgerichte leerweg hebben een groeiende ondersteuningsbehoefte.
- Deze kwetsbare leerlingen hebben juist maatwerktrajecten nodig om een diploma en startkwalificatie te halen.
- Maatwerktrajecten blijven dan ook noodzakelijk.
- (maar het organiseren blijft afhankelijk van de inzet van individuele personen)

Meer weten?

- 7 juni 2024: Kamerbrief over waardering van praktijkgericht onderwijs en de toekomst van het vmbo (pgv's in gl/tl en de verkenning vmbo)
- 5 november 2025: Kamerbrief over verschillende vmbo-rapporten en onderzoeken (o.a. vijfjarig vmbo, STO, pgv's in gl/tl, beroepshavo en flexibilisering van het cspe)
- 18 december 2025: Kamerbrief tussenstand verkenning toekomstbestendige profielenstructuur beroepsgericht vmbo (verkenning)
- Wat moet en mag: leerwerktrajecten (SPV, oktober 2021)

Vragen?

J.deweger@minocw.nl

Impactmeting SBB

Arie Derks, Landelijk adviseur PRO-VSO-VMBO bij SBB

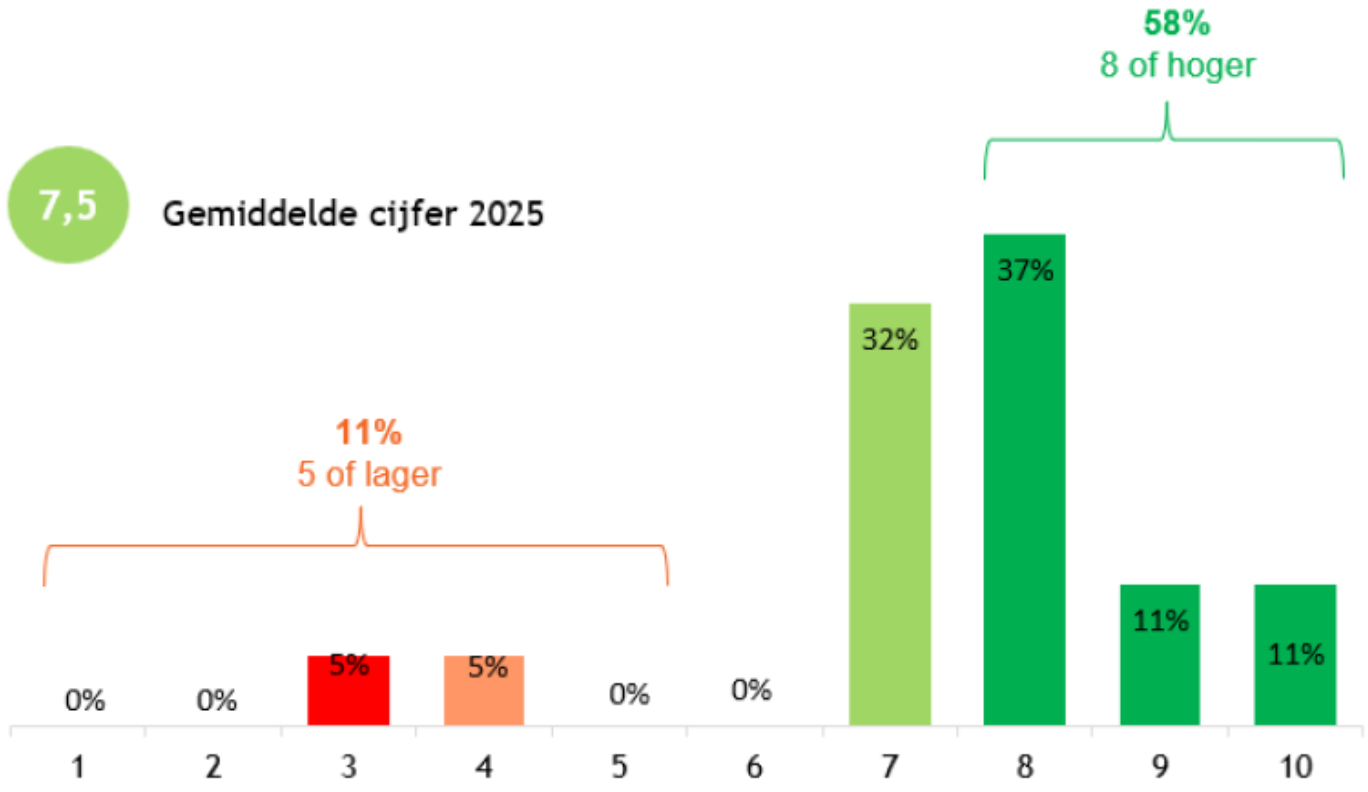

Impactmeting SBB 2025 VMBO

- Meting klanttevredenheid vmbo
- Online vragenlijst
- 19 respondenten > uitslagen indicatief

Impactmeting SBB 2025 VMBO

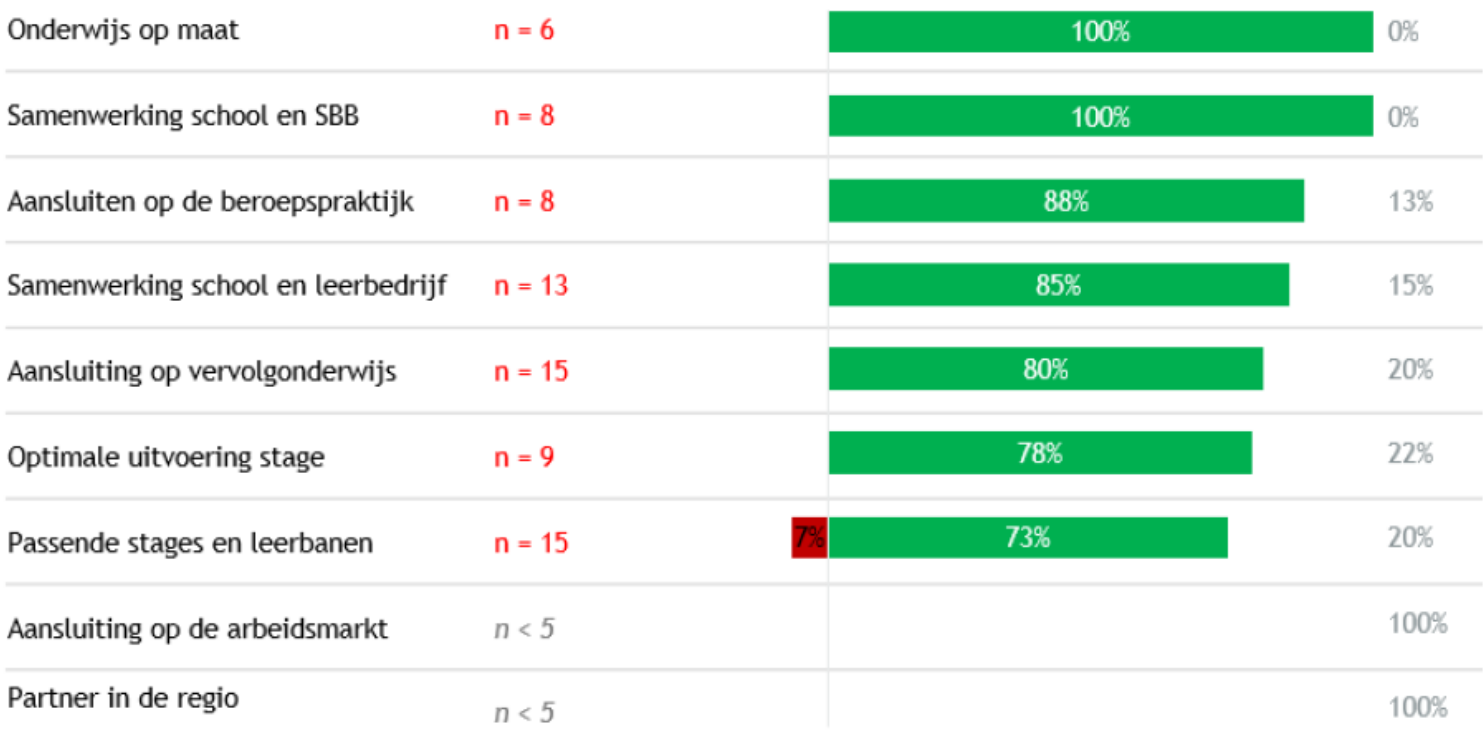
RAPPORTCIJFER VOOR SBB: 7,5

Hoe tevreden bent u in het algemeen over de dienstverlening van SBB?

Impactmeting SBB 2025 VMBO

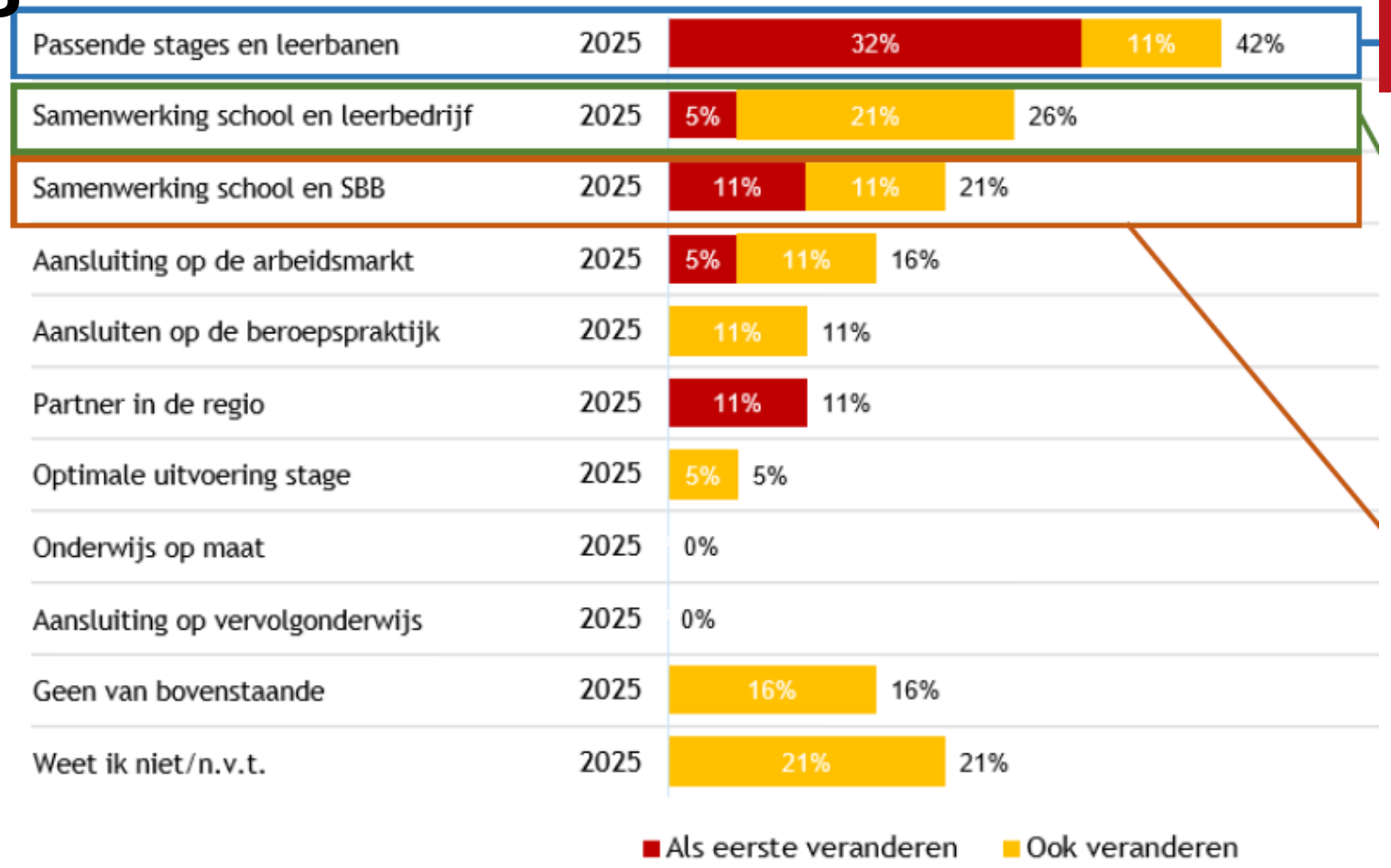
TEVREDENHEID THEMA'S

Hoe tevreden bent u over de ondersteuning van SBB op de thema's waarop u in uw werk betrokken bent?

VERBETERPOTENTIEEL

Impactmeting SBB 2025 VMBO

Als u het bij SBB voor het zeggen zou hebben. Op welke thema's zou u dan iets verbeteren of veranderen aan de dienstverlening?

Verdere info vanuit SBB

- LWT promotie
- Erkende leerbedrijven die openstaan voor vmbo leerlingen
- Vernieuwing KiesMBO.nl

LWT promotie

Webpagina’s gericht op bedrijven en op onderwijs

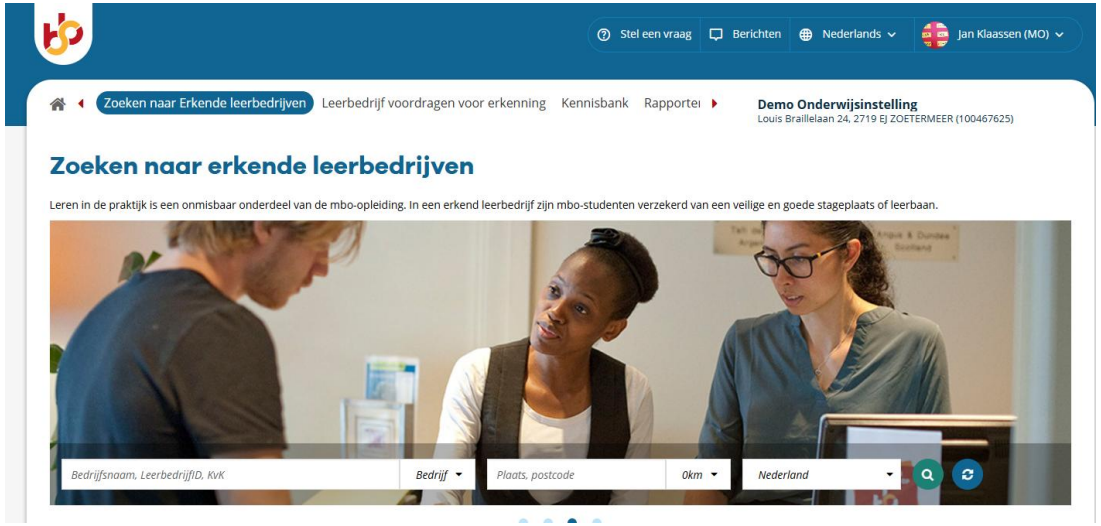
Nieuwsbericht met video

Erkende leerbedrijven die openstaan voor vmbo leerlingen

Stagemarkt.nl > gericht op mbo stagevacatures

Zoeken.mijnsbb.nl > alle erkende leerbedrijven

MijnSBB - Mijn zoeken

https://zoeken-mijn.s-bb.nl/?groep=13

Chatten

SBB algemeen | praktijkloket | overheidinfo | WAU | praktijkverklaring | mbo-materiaal | pro-vso | ontwikkelpaden | Werkverkenner | arbeidsmarktpartn... | Onderwijszaken | vmbo | AI-cursus | nieuwkomers

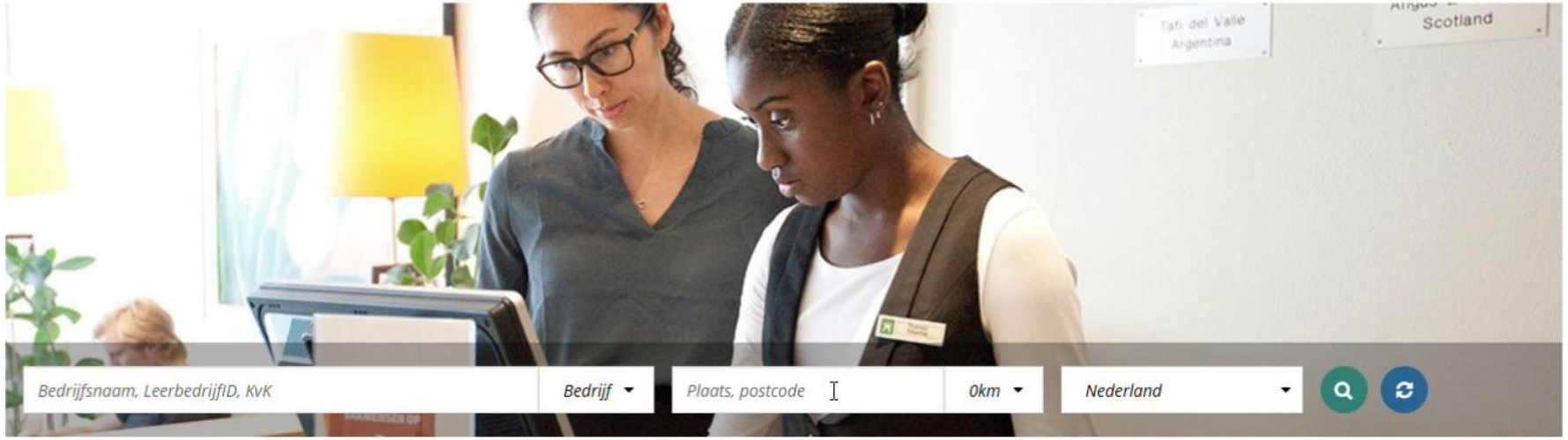
Stel een vraag | Berichten | Nederlands | Jan Klaassen (MO)

...en | Zoeken naar Erkende leerbedrijven | Leerbedrijf voordragen voor erkenning | Kennisbank | Rapp...

Demo Onderwijsinstelling
Louis Braillelaan 24, 2719 EJ ZOETERMEER (100467625)

Zoeken naar erkende leerbedrijven

Leren in de praktijk is een onmisbaar onderdeel van de mbo-opleiding. In een erkend leerbedrijf zijn mbo-studenten verzekerd van een veilige en goede stageplaats of leerbaan.

Bedrijfsnaam, LeerbedrijfID, KvK | Bedrijf | Plaats, postcode | 0km | Nederland

Draag een organisatie voor (login)

Is een organisatie nog niet erkend? Dien in een paar stappen een voordracht in.

Uitleg

- SBB, aangenaam kennis te maken
- Naar s-bb.nl

Stel een vraag

Een vraag of opmerking? Vertel het ons. Wij helpen u graag.

Direct naar

- Meldpunt Stagetekorten
- Leerbedrijven per opleiding
- Overzicht buitenlandse leerbedrijven
- Leerplaatsen per opleiding

Vernieuwing KiesMBO.nl

Eind november nieuwe versie KiesMBO.nl

Pauze

15:00 – 15:15 uur

Intervisie en casusbespreking

Aan de hand van vier casussen gaan we in de tafels met elkaar in gesprek.

-Per casus wordt de casus geïntroduceerd

-Verhelderende vragen kunnen worden gesteld

-10 minuten bespreken aan tafel

-Via de qr-code / forms tips aandragen

-De tips worden besproken

Casus 1 Hoe ziet het weekrooster er uit?

Patricia de Schrijver, Docent Melanchthon Business School

Een leer-werktraject is een leerroute binnen de basisberoepsgerichte leerweg met een buitenschools praktijkgedeelte dat ten minste 640 klokuren, verzorgd in 80 dagen, en ten hoogste 1280 klokuren, verzorgd in 160 dagen. En hoe ziet het weekrooster qua schooldagen en stagedagen eruit bij jullie? Hoe wordt het programma op verschillende scholen ingevuld?

Casus 1 Hoe ziet het weekrooster er uit?

1	**Op Munnikenheide college hebben we de keuze gemaakt om LOB, LO en Maatschappijleer voor LWT aan te bieden. 2 dagen stage en 3 dagen school.**
2	2 dagen stage en 3 dagen school. Op school beroepsgericht, rekenen en Nederlands. Daarnaast vaak een extra vak biologie of nask/wiskunde in klas 3 en 4
3	3 dagen stage alleen bij een leerling die zelfstandig werken kan en het heeft verdiend een soort beloning.
4	Het LWT in leerjaar 3 Leerlingen lopen op donderdag en vrijdag stage bij een erkend leerbedrijf. Op maandag, dinsdag en woensdag volgen zij op school Nederlands, rekenen, LO, maatschappijleer, Groen en een beroepsgericht keuzevak. Het LWT in leerjaar 4 In leerjaar 4 lopen leerlingen drie dagen per week stage: woensdag, donderdag en vrijdag. Op maandag en dinsdag volgen zij op school Nederlands, rekenen, LO en Groen.
5	Bij ons lopen ze twee dagen stage per week in leerjaar 3 en 4, dan heb je er nooit teveel.
6	Start leerjaar 3: eerste halfjaar gebruiken als screeningsperiode. Leerling monitoren op resultaten Avo en gedragsmatig. Maar ook training executieve vaardigheden in lob-uur wegzetten.
7	6 weken tot een half jaar regulier les al dan niet in een aparte klas. Beroepsgerichte vaardigheden/stagebekwaam dan op.stage
8	Meer praktijk op school of minder stage
9	2 dagen stage, klas 3; 6 uur klas 4; 8 uur
10	3lwt en 4lwt zijn op maandag en donderdag op school, volgen Nederlands, mentoruur, 2 profielvakken en 1 keuzevak. Het andere keuzevak wordt afgesloten op de stage, op dinsdag woensdag en vrijdag. Uitdaging is het rooster en de werkdagen van de lesgevende docenten.
11	Kijk naar de leerling. Maatwerk geven
12	Kortere stagedagen Extra uren laten uitbetalen
13	Geef een andere naam aan de uren boven de 1280
14	Tip om de lwt lessen eerst te roosteren
15	Wat is de reden van uitval. Uitval is niet altijd per definitie LWT. Onderzoek dit anders valt de jongere in het mbo weer uit. Laten we als vo en mbo deze jongere samen ondersteunen

Casus 2 Het actief promoten van LWT

Marjolein Schuiling, docent en coördinator Talentstad Zwolle

Zijn er scholen die het leerwerktraject actief promoten? Zo ja, hoe doen jullie dat? Wat zijn good practices hierin?

Casus 2 Het actief promoten van LWT

1	**Wij promoten niet. Alleen voor onze eigen leerlingen waarvan wij denken die zijn beroepsvaardig zijn en geschikt zijn voor het leerwerktraject. We zijn wel zoekende naar een flyer in Jip en Janneke taal voor ouders en leerlingen over LWT**
2	Niet, enkel aan collega's uitleggen wat de inhoud is. De deur niet te ver open zetten!
3	De potentiële leerlingen informeren via de lwt coördinator en ouders uitnodigen als wij als bbteam het een lwt leerling vinden. En op de ouderavond den summier aanstippen
4	Klas drie tijdens ouderavond in t algemeen stuk. Folders lwt worden uitgedeeld, appart stukje op opendagen. Mond op mond reclame. Wordt appart verteld in de klas 3bb en ouderavond door de lwt docent ..
5	Wij promoten dit niet, enkel met collega's, leerlingen stromen ook pas in in leerjaar 3 voor lwt traject in. Dus eind leerjaar 2 is bekend welke leerlingen in aanmerking komen.
6	1. Geen promotie omdat we het als zorgtraject aanbieden. 2. Promotie op opendag, flyers, promotie en presentatie 3. Promoot je de school of het diploma? 4. Promotie op open dag als zorgroute. 5. Wie zijn je stakeholders? Omliggende scholen informeren zodat er geen ruis ontstaan. 6. Geen promotie maar informeren. Niet mee te koop lopen, maar binnen de school kaders promoten en ouders informeren. Promoten dat er binnen de school docenten Zijn met contacten binnen bedrijfsleven die mee kunnen denken in maatwerk.
7	Promoten onder de doelgroep en niet grootschalig extern promoten.
8	Flyer uitdelen bij bedrijven Bedankjes voor bedrijven Onderbouw gesprek mentoren Selectief ouders uitnodigen en uitleggen wat lwt is
9	CT Stork College: In eerdere jaren geen voorlichting omdat we hele klassen vol hadden. Wij geven nu voorlichting aan de onderbouw van aanleverende locaties. Mentoren bespreken potentiële kandidaten met de zorg, dan met LWT-coördinator. Daarna voorlichting/intake met ouders en leerlingen. Vervolgens bespreken met commissie met ook iemand met TBI van het ROC. Daarna pas toelating.
10	Wij bieden lwt aan vanaf klas 3 en werken in onderwijsteams. Het onderwijsteam BB heeft vaak halverwege klas 2 al wel de potentiële lwt'er in beeld en gaat met leerling en ouders in gesprek. Niet actief promoten schoolbreed want dan wil iedereen, ook de leerling die wel regulier BB kan halen. Wij kennen onze leerlingen dus benaderen die
11	Wel voorlichting collega's en leveranciers. Ouders alleen als school dit passend vindt.
12	Promoten niet. Geven wel voorlichting aan collega's.
13	Ja wij promoten in klas 2 in de klas en bij ouders, daarna moet een leerling een motivatiebrief schrijven, en daarna volgt er nog een gesprek met ouders.
14	Albeda-mbo: Pro-actief gesprek aangaan met vo-scholen en andere samenwerkingspartners over LWT en afspraken maken over overgang vo-mbo. samenwerkingsovereenkomst ondertekenen. En procesmatig proces doornemen waaronder registratie ILT code bij DUO. Ook intern bij MBO zijn we bezig met promotie. Waaronder het schrijven van LWT beleid inclusief speciaal aanmeldproces, zodat mbo collega's ook beter kunnen worden toegerust en ook beter begeleiding kunnen bieden aan de lwt-jongeren.
15	https://open.spotify.com/episode/6HqZVGHihDTHZ1JXl01VA5?si=HkByiQuyTAyWXM07zc74fg&utm_source=copy-link
16	Gewoon proberen,als het niet lukt doorsturen naar mbo 1. presentatie aan collega's met voorwaarden: Il moet in het zorgoverleg besproken worden. Daar wordt besproken of er een maatwerktraject passend kan zijn.

Casus 3 Hoe beslis je of een leerling deel mag nemen aan het LWT?

Op mijn school begin ik te bemerken dat zodra een leerling schooluitval heeft ze vragen of het LWT geen oplossing is. Dit resulteert dat ik dit schooljaar leerlingen heb in het LWT die niet naar stage gaan of naar school komen.

Hebben jullie ergens vastgelegd aan welke eisen een leerling moet voldoen om deel te mogen nemen aan het LWT?

Casus 3 Hoe beslis je of een leerling deel mag nemen aan het LWT?

1	**Nu is LWT te populair en krijgen we inderdaad alle leerlingen die dreigen uit te vallen. Nu bezig met toelatings commissie.**
2	Aan de hand van gesprekken door de lwt coördinator, of eerst n gesprek met ib... Leerjaar coördinator en mentor en dan komt t bij de lwt coördinator.. Lwt coördinator bespreek deleerling met de mentor...
3	Zoek uit waarom er schooluitval is. Is lwt dan wel de oplossing of is er iets anders nodig? Lwt is geen afvoerputje.
4	Richtlijnen benoemen en dialoog leidend laten zijn.
5	Afspraken vast leggen wat kan en anders overleggen met lwt coördinator en zorg
6	Stagevaardig Aanwezigheid op school (wat is de reden van afwezigheid) Beroepsbeeld, weet wat hij/zij wil
7	Hij moet zeker stage vaardig zijn. Dit vooraf uittesten.
8	Leerlingen worden besproken, moeten stagegeschikt zijn. Veel verzuim is vaak een voorspeller dat ook LWT niet lukt. LWT is een keuze voor een beter passende plek, geen afvoerbak.

Casus 4 Hoe kunnen we nog meer met elkaar delen?

Sietske Veenstra, Docent groen bij Terra VO Wolvega

Hoe en op welke manier kunnen we ervoor zorgen dat we nog veel meer met elkaar delen vanuit de groep aanwezigen op de landelijke LWT-dag?

Casus 4 Hoe kunnen we nog meer met elkaar delen?

1	**Elkaar vaker zien!!!**
2	Hoe kom ik in de community?
3	Met lwt coördinatoren uit de regio tussentijds afspreken
4	Gerichter scholen/collegas aanschrijven en vragen wat je nodig hebt en aanbieden wat je kunt delen
5	Ik hoor dat er een comunity is.....
6	Collega's uitnodigen
7	regionale lwt-dagen opzetten voor geïnteresseerden. Een kijkje bij de buren nemen, is altijd goed.
8	Via lwt community
9	Maak een kennisbank
10	Delen in een teams pagina Vaker samen komen
11	Jullie zijn ook welkom voor koffie en taart bij Terra Meppel VO
12	Als je het op de persoon houdt, wordt het niet verder gedeeld. Meer gebruik maken van community. Niet bang zijn om te delen. Hashtag durf te delen #durftedelen. Maar ook spv en sbb aansporen om good practices te delen. Ook kleine opdrachten of flyers met elkaar delen. Het is nu meer een forum. Misschien kunnen we meer een menu maken met kopjes/categorieën; lesmateriaal, promotiemateriaal, veel gestelde vragen etc. Meer ordening en structuur zou helpen. Wellicht met hulp van de spv en sbb. Fijn als er regie op gevoerd wordt. Ook verzoek tot cursus LWT. Hoe begin ik een LWT? Hoe evalueer je na een jaar? Wat doe ik met toetsing en examinering? Etc. Is nu erg breed, beetje richtlijnen zijn fijn.
13	Opvolgen input LWT community. Zorg dat de landelijke platformen die met LWT te maken hebben zoals SBB, platform stichting vmbo en DUO correcte informatie hebben staan op de website. Dit is nog weleens verouderd
14	Informatie die gedeeld wordt moet kloppen en up to date zijn.
15	Duidelijke bakjes op de community wat waar gedeeld kan worden
16	SharePoint aan deze bijeenkomst koppelen en verplicht allemaal wat posten
17	Meer delen op het platform

stichting
platforms vmbo

20 JAAR

samenwerking
beroepsonderwijs
bedrijfsleven

maakt werk van praktijkleren